

Emne: CO₂ udledning fra individ og samfund

Samlet set udleder Danmark 74 millioner ton CO₂ om året. Det svarer til 13 ton CO₂ pr. indbygger i gennemsnit. Det er dobbelt så meget som den gennemsnitlige verdensborger. For at undgå en global temperaturstigning på mere end 1,5 grader skal vi hver især nedbringe vores udslip til kun 3 ton CO₂ om året.

Den gode nyhed er, at danskernes udledning er faldet de sidste ti år fra 17 ton CO₂ pr. indbygger i 2014 til 13 ton i 2024. Faldet i udledning skyldes, at vi får mere og mere strøm og energi fra vind og solceller.

Den dårlige nyhed er, at vores forbrug ikke har ændret sig. For at få vores samlede udledning endnu mere ned, skal vi ændre vores forbrug af mad, tøj, transport og andre ting.

Vi har kontrol over en del af vores CO₂ udledning. Men der er også en stor del af udledningen, som vi ikke har kontrol over.

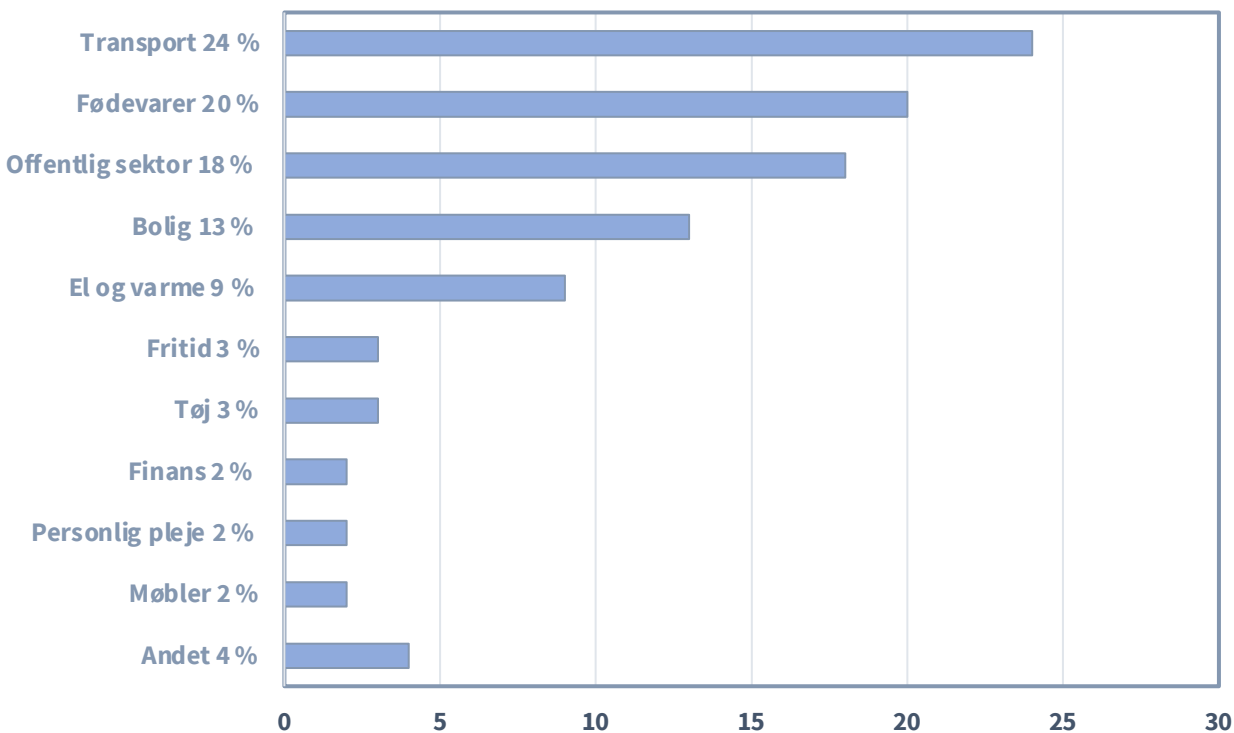
Hvor kan vi gøre en forskel?

På figur 3 kan du se, hvordan udledningen fordeler sig på forskellige områder. Der er mest udledning fra transport, fødevarer og offentlig sektor.

På næste side skal vi undersøge, om vi som forbrugere har mulighed for at påvirke vores personlige CO₂ udledning indenfor de tre områder.

Figur 3

Procentvis udledning pr.indbygger i DK

Kilde: Danmarks Globale Forbrugsudledninger, Concito, august 2023.

UNDERSØG

Opgave: CO₂ udledning – Kan du gøre en forskel?

Spørgsmål 1: Transport

Vi skal kunne transportere os mellem hjem, skole, fritid, arbejde og på ferie. Man kan nedbringe sit udslip ved at vælge cyklen frem for bilen eller tog fremfor fly.

Men spørgsmålet er, hvornår du reelt har mulighed for at tage mere klimavenlige transportvalg i din hverdag. Kan du f.eks. cykle til skole eller er der så langt, at du er nødt til at tage bussen?

Overvej følgende:

Hvor nemt eller svært er det for dig eller din familie at foretage et klimavenligt valg af transport i dagligdagen på en skala fra 1-10? Begrund dit valg.

Spørgsmål 2: Mad og drikke

Udledning fra fødevarer kommer fra dyrkning af afgrøder, opdræt af dyr og transport af varer. Dertil ender en tredjedel af maden som madspild.

Madspild kan ske hos landmanden, i butikken og i hjemmet. Vi kan spise mere klimavenligt ved at skære ned på kød og spise lokale råvarer i sæson.

Overvej følgende:

Hvor nemt eller svært er det for din familie at foretage et klimavenligt madvalg i dagligdagen på en skala fra 1-10? Begrund dit valg.

Spørgsmål 3: Offentlig sektor

Den offentlige sektor står for alt det, som vi er fælles om at betale via vores skat. Det er for eksempel svømmehal, skole, rådhus, plejehjem, vejssystemer, hospitaler, lægehjælp, universiteter m.m.

Overvej følgende:

Hvor nemt eller svært er det for din familie at foretage et klimavenligt valg, når I benytter jer af skole, hospitaler, læge m.m. på en skala fra 1-10? Begrund dit valg.

Fælles opsamling

Læg jeres point sammen fordelt på emnerne. Diskutér resultaterne. Kan resultaterne sige noget om, hvor nemt eller svært det er at påvirke sin eget CO₂-udledning. Hvilket område var nemmest at påvirke?

UNDERSØG

Opgave: Udregn CO₂ udledning fra fødevarer

Mange danskere vil gerne spise mere klimavenligt. Kød er den fødevarer, der belaster klimaet mest. Alligevel har kødforbruget ikke ændret sig meget de sidste mange år, som du kan se i figur 4.

Mange danskere spiser traditionel dansk mad som kød, sovs og kartofler, og vi har ikke tradition for retter med bælgrugter, tofu og andre planteproteiner. Derfor går omstillingen langsomt.

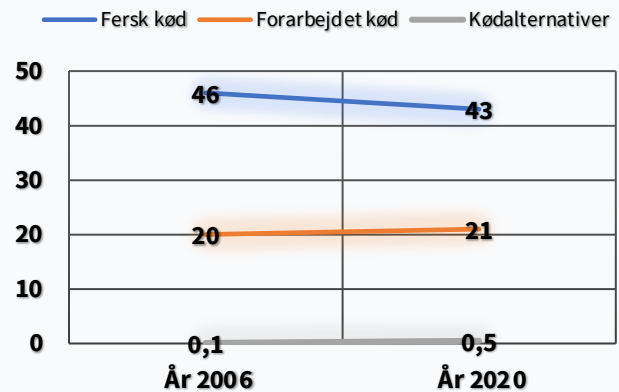
I denne opgave skal du undersøge, om det vil gøre en forskel for klimaet, hvis man spiser mindre kød.

Du kan læse mere om danskernes madvaner i artiklen, "Vi spiser ikke så klimavenlig, som vi egentlig gerne vil."

Figur 4

Kg kød pr. indbygger

Opgave A – CO₂ udledning fra kød

I 2018 spiste hver indbygger i Danmark i gennemsnit 52 kilo kød om året. De 52 kg er fordelt på forskellige kødtyper:

Oksekød: 15 kg
Gris: 29 kg
Kylling: 8 kg

- Hvor meget CO₂ udleder en gennemsnitlig dansker fra sit kødforbrug? Brug tal fra figur 5 til udregningen.
- Hver person udleder i gennemsnit 2.600 kg CO₂ fra fødevarer. Hvor stor en del af udledningen kommer fra kødforbruget?
- Hvis vi spiste melorme i stedet for oksekød, hvad ville udledningen fra kødforbruget da være pr. indbygger?
- Hvis vi erstattede oksekød med bælgrugter, hvad ville udledningen fra kødforbruget da være?
- Hvor meget kan vi reducere vores CO₂ udslip fra fødevarer med, hvis vi dropper kødet helt og i stedet valgte at spise andre alternativer? Vælg selv hvilke alternativer, du vil benytte i din udregning.

Figur 5

Gennemsnitlig CO₂ udledning pr. kilo kød

